DAISY Consortium

20 år i tillgänglighetens tjänst

Jesper Klein

styrelseordförande, DAISY Consortium

SDK-konferensen “Det bästa som hänt mig”

1 december 2016

DAISY consortium

LEGROOM

< 10 % av världens böcker i tillgängliga format

Källa: World Blind Union

Jag vill kunna läsa på lika villkor!

- Samma titlar
- Samma format
- Samma tidpunkt
- Samma distributionskanal
- Samma kostnad
- Samma information
- Samma läsare/app

DAISY consortium

Tre ”kugghjul” driver tillgängliga e-böcker

DAISY consortium

1/7 som läser böcker läser digitalt i Sverige

Läsare en genomsnittlig dag 2013-2015 i åldersgruppen 9-79 år i procent

	2013	**2014**	**2015**
Tryckt bok	30	32	31
Ljudbok	3	4	4
E-bok	1	1	1
Bok i något format	34	36	36

Källa: Mediebarometern.

DAISY consortium

>20 000 svenska e-bokstitlar i nätbokhandeln

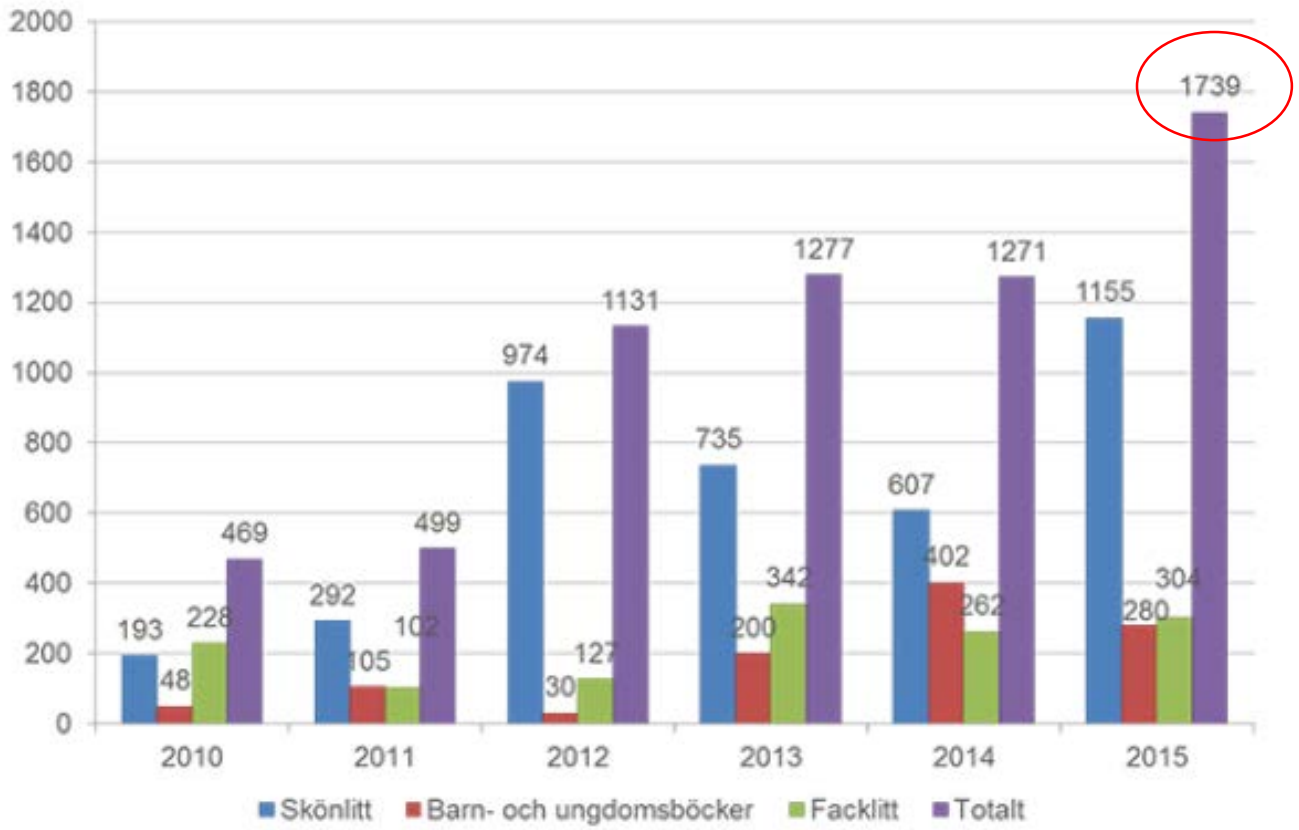

Antal nya e-böcker. Källa: Svenska Förläggareföreningens Förlagsstatistik 2015.

Men fortfarande ges 2/3 av allmän-litteraturen inte ut som e-böcker eller ljudböcker

DAISY consortium

Behov: ett inkluderande ekosystem för böcker

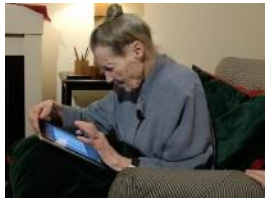

	Böcker skapas	Innehåll	Åtkomst och distribution	Läsverktyg	Användaren
Utmaningar	•Verktyg •Kompetens **•Fokus på tryckta böcker**	•Kompatibelt? •Funktionalitet •DRM •Uppfinningsrikedom	•Användar-upplevelse **•Går det att hitta?**	•Kompatibelt? •Utformning? •Anpassningsbart? •Fungerar med Hjälpmedelsprogram?	**•Kunskap** **•Erfarenhet** **•Motivation**
Vem äger problemet?	författare och redaktörer	författare layoutare redaktörer **förlag**	e-boksdistributörer nätbokhandlare **bibliotek**	plattformstillverkare app-utvecklare hjälpmedelsutvecklare	användaren närstående **förmedlare** tillverkarna

DAISY consortium

Samtidigt ökar den digitala användningen av tillgängliga medier (17 §) stadigt

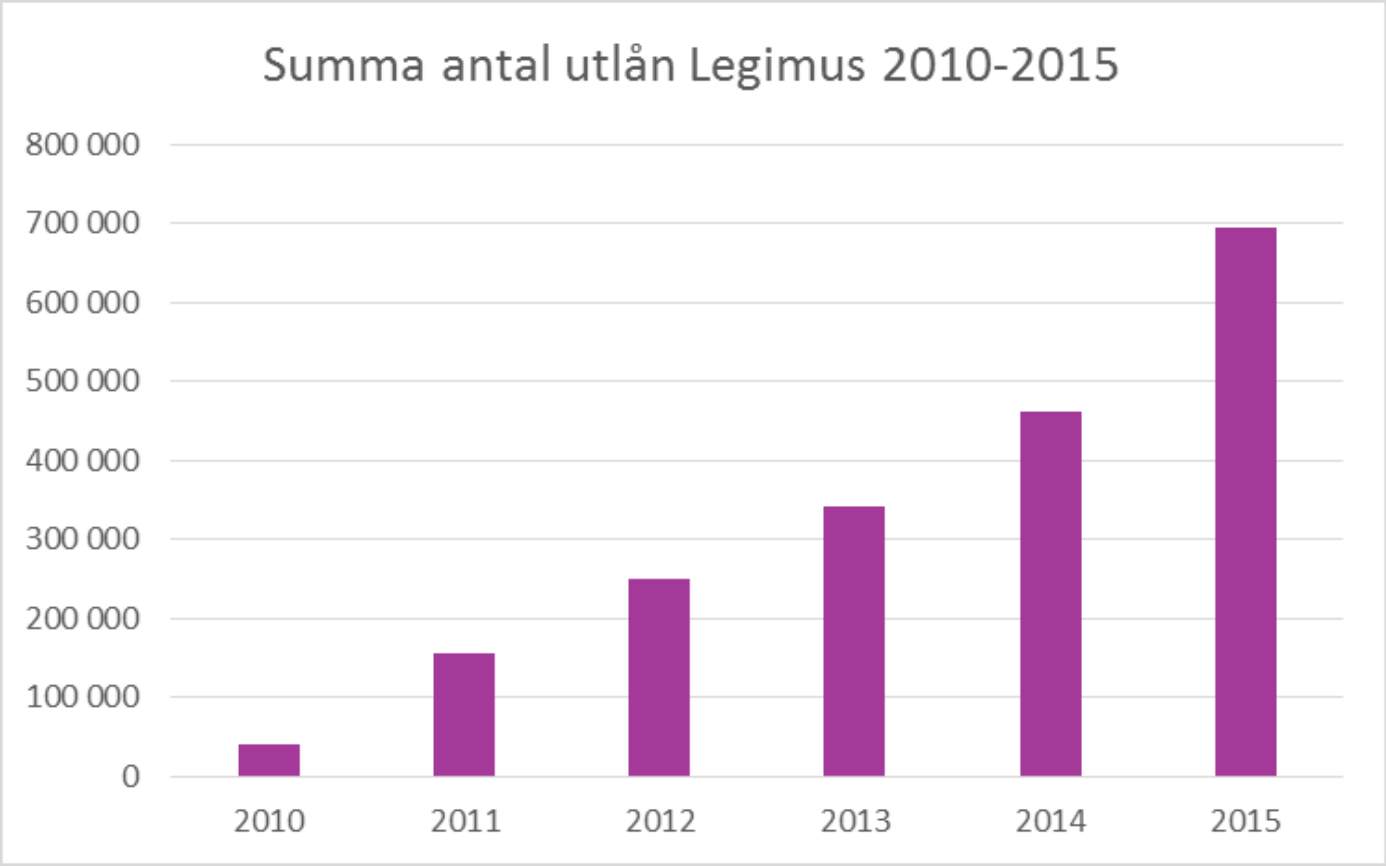

1) Vidareutveckla tillgängliga medier via 17 §

2) Verka för tillgängliga medier i mainstream

By Calle Eklund/Vivo - Own work, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=40692754

1) Vidareutveckla tillgängliga medier via 17 § URL

- Utifrån 17 § - fortsätt **producera** tillgängliga böcker och tillhandahåll via **bibliotekslån**
- **Digitalisera** verksamheten så långt det går
- Utveckla **användarcentrerade produkter** och tjänster – som inspirerar till läsning
- Delta i utveckling och implementation av **öppna internationella standarder** för tillgänglig läsning
- **Marknadsför** och tillhandahåll produkter 1) **direkt** eller 2) **via samverkan** med andra aktörer inom läsarenan såsom folkbibliotek, skola, vård och omsorg
- Anpassa verksamheten i takt med att tillgängliga medier kommer ut i mainstream

DAISY consortium

2) Verka för tillgängliga medier i mainstream

- **Påverka standardiseringen** inom kommersiell bokutgivning så att framtida produkter och tjänster blir tillgängliga direkt, från början
- **Främja affärsmöjligheterna** – öka marknadens storlek
- **Tvinga** bokbranschens aktörer **på juridisk väg** att göra sina produkter tillgängliga
- Erbjud **konsultation och verktyg** till bokbranschen som ett stöd för deras teknikskifte
- Bilda samvekansstrukturer med bokbranschens aktörer för **”enhanced for accessibility”**
- **Förmedlare**: satsa på egna och låntagarnas **kompetens att använda** digitala böcker

DAISY consortium

20 år i tillgänglighetens tjänst

- Driver standardisering av teknologi för tillgängliga medier sedan 1996
- 70 organisationer 5 världsdelar
- Stödja och bidra i utvecklingen av tillgängliga medier och en inkluderade bok- och mediebransch
- Globala nyckelfrågor
  - Best practice inom digital publicering
  - Spelare/appar som ger bästa möjliga användarupplevelse

DAISY consortium

Creating the best way to read and publish

Pågående projekt inom DAISY Consortium som stödjer tillgängliga medier-biblioteken i världen

- **OBI, TOBI** – open source-mjukvara för produktion av tillgängliga medier i DAISY- och EPUB-format
- **Pipeline** – open source-mjukvara för format-konvertering och produktion av tillgängliga medier
- **TIES** – processtöd teknikskiftet till EPUB 3 bland de bibliotek och andra verksamheter som i dag använder DAISY-formatet för talböcker
- **DAISY On-line Delivery Protocol** – teknisk standard för internetdistribution av böcker och andra tjänster till IT-ovana

DAISY consortium

Strategiska projekt i mainstream som DAISY Consortium driver eller deltar i

- **EPUB 3-standarden** – bokbranschens öppna standard för e-böcker, baserad på bland annat HTML och SMIL
- **Baseline for accessible publishing** – minimikrav på tillgängliga e-böcker
- **EPUB test** och **EPUB check** – open source mjukvara för test av läsapplikationer och e-böcker
- **Readium** – open source-ramverk för utveckling av läsapplikationer
- **DIAGRAM Center** – standarder och verktyg för tillgängliga böcker inom matematik, naturvetenskap, bildbeskrivningar
- **Microsoft** – pågående samarbete DAISY-Microsoft för EPUB-stöd i bl.a. windows-plattformen

DAISY consortium

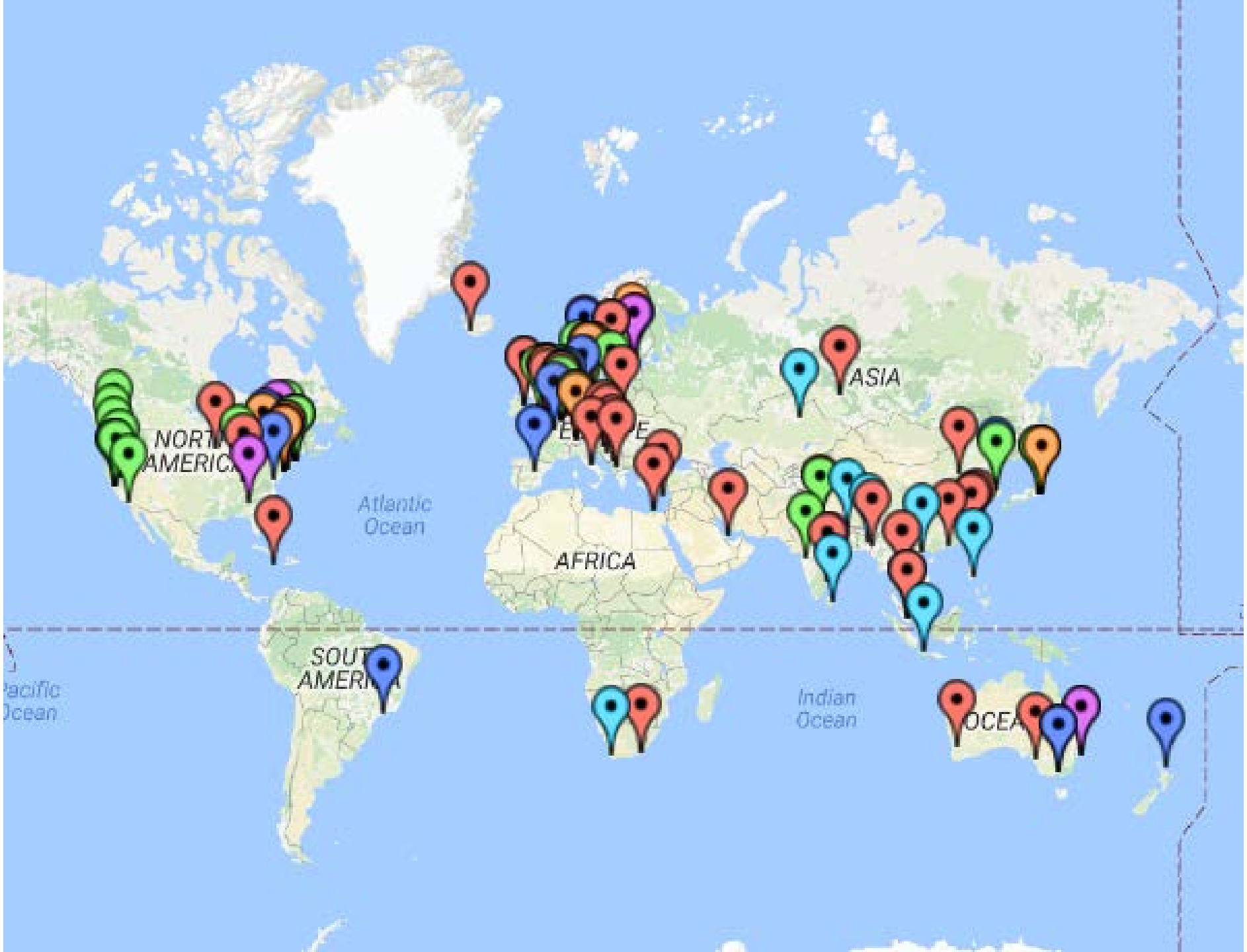
ASIA
NORTH AMERICA
Atlantic Ocean
AFRICA
SOUTH AMERICA
Pacific Ocean
Indian Ocean
OCEANIA

By J.smith - Own work, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4873957

19 fullbetalande medlemsorganisationer

- 70 % av intäkterna = medlemsavgifter
- Ca 100 organisationer på lokal nivå ingår i DAISY Consortium via medlemskap i ett nationellt konsortium a la SDK
- Viktigaste motivatorerna
  - ”Bidra till utvecklingen i mainstream - effektivt på lång sikt”
  - ”Dela resurser och kostnader i samarbetsprojekt med andra likasinnade”
  - ”Verktyg och teknologier som utvecklas av DAISY Consortium användbara i egna verksamheten”
  - ”Att ingå i nätverket ger möjligheter till kompetensutveckling och affärsmöjligheter”

DAISY consortium

Läs mer

- Open Source DAISY tools and DAISY projects

[http://www.daisy.org/daisy-projects]

- Case Studies, Presentations, Guidelines

[http://www.daisy.org/education]

- DAISY, EPUB 3 and Publishers

[http://www.daisy.org/daisy-epub-3-developments]

- DAISY Media Center

[http://www.daisy.org/media-center]

DAISY consortium

TACK!

Jesper Klein

styrelseordförande, DAISY Consortium

SDK-konferensen “Det bästa som hänt mig”

1 december 2016